Gemeente Landsmeer
Aan het college van B&W
Postbus 1
1120 AA Landsmeer

Datum: 12 juni 2022
Onderwerp: Zienswijze ontwerp besluit HWG

Geacht college,

Wij ontvingen op woensdag 18 mei het ontwerpbesluit vaststelling hogere waarden geluidhinder voor onze woning aan de Zaanse Hof 13. Dit ontwerpbesluit volgt op een jarenlange uitwisseling met de gemeente Landmeer over de hoge geluidswaarde op en in onze woning, waarover wij u per brief 22 mei 2019 hebben geïnformeerd. Met deze zienswijze motiveren wij onze standpunten tegen het vaststellen van hogere geluidwaarden voor onze wijk en onze woning.

U heeft als college geen recht om hogere waarden geluidhinder vast te stellen, vanwege de volgende redenen:

Besluit hogere waarde is niet onderbouwd
De wet bevat op grond van artikel 110 lid 3 Wet geluidhinder en artikel 5.5 Besluit Geluidhinder de mogelijkheid om ambtshalve hogere waarden geluidhinder vast te stellen, echter moet een dergelijk besluit samenhangen met de reconstructie of aanleg van een weg, spoorweg of industriegebied. In dit geval worden er hogere waarden geluidhinder vastgesteld, nu uit een recent geluidsonderzoek is gebleken dat de eerder vastgestelde hogere waarden geluidhinder worden overschreden. Daarbij aangetekend dat de toegepaste richtlijn voor het geluidsonderzoek van Tauw uit 2016 gebaseerd was op de verouderde reken- en meetvoorschriften en de gemeenteraad ten onrechte heeft aangenomen dat de eerder vastgestelde geluidswaarden niet werden overschreden bij een versoberde geluidswal.

De Wet geluidhinder heeft als doelstelling de geluidsbelasting terug te dringen. Een besluit hogere waarden geluidhinder kan alleen worden verleend als maatregelen onvoldoende doeltreffend zijn en stuiten op stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële bezwaren (art. 110a lid 5 Wgh).

In het akoestisch onderzoek wegverkeer, Buro DB, 2 juli 2020, wordt het volgende geconcludeerd: “Door het dichten van het gat in het geluidsscherm neemt de geluidsbelasting bij de woningen van Luijendijk af tussen de 0 en maximaal 5 dB. Dit kan worden aangemerkt als een merkbaar (waarneembaar) en daarmee significant verschil. Daarmee kan geconcludeerd worden dat de geluidswal een doelmatige ingreep is om de geluidsbelasting op onze woningen te beperken.

Financiële bezwaren
De wegbeheerder, Rijkswaterstaat, is verantwoordelijk voor het naleven van de Europese Richtlijn omgevingslawaai (2002/49/EG). Bij overschrijding van de geluidproductieplafonds (GPP’s) moeten maatregelen genomen worden (bron- of overdrachtsmaatregelen). Aanleg van stil asfalt en het afmaken (dichtmaken) van de geluidsschermen bij Luijendijk-Zuid worden door Rijkswaterstaat overwogen. Dit is bij de gemeente bekend. Echter bij de realisatie van de wijk Luijendijk-Zuid was de gemeente Landsmeer verantwoordelijk voor de realisatie van een adequate geluidswal. Nu de gerealiseerde geluidswal vanwege foutieve aannames niet het bedoelde effect heeft, worden wij als bewoners door gemeente Landsmeer geadviseerd om contact op te nemen met Rijkswaterstaat.
De gemeente Landsmeer is nog immer aan zet om dit probleem op te lossen. Als Landsmeer meelift met de voorgenomen onderhoudswerkzaamheden van Rijkswaterstaat, bedragen de geschatte kosten voor het dichtmaken van de geluidswal 250.000 euro. Alleen voor deze oplossing stelt de gemeente nu dat het dichtzetten van het geluidsscherm een goot financieel risico is dat niet uit de grondexploitatie kan worden betaald.

Het betreurt ons enorm dat de gemeente deze situatie niet oplost en het financiële argument daarbij doorslaggevend laat zijn. Wij hebben, samen met onze medebewoners van Luijendijk-Zuid bij de aankoop van onze woning betaald voor een geluidswal. Vanuit de GREX was een aanzienlijk bedrag gereserveerd voor het realiseren van een geluidswal waarmee alle woningen in Luijendijk-Zuid zouden voldoen aan de voorkeursgrenswaarde voor geluidhinder.

Noch uit de mondelinge en schriftelijke uitwisseling die we in de afgelopen jaren met de gemeente hebben gevoerd, noch uit de verschillende onderzoeken die de gemeente heeft laten uitvoeren ten aanzien van de geluidsoverlast van de A10, blijkt dat het realiseren van een geluidswal die borgt dat de geluidswaarde op onze woning niet boven de voorkeurswaarde uitkomt, financieel niet doelmatig zou zijn.

Mede op basis van een interview in het Noordhollands dagblad met de toenmalig verantwoordelijk wethouder blijkt zelfs dat er destijds een besparing is gerealiseerd op de geluidswal: “Het positieve resultaat is volgens wethouder Nico van Baarsen te danken aan … en de uitvoering van het geluidsscherm langs de A10, die ’een behoorlijk stuk goedkoper’ bleek dan begroot. (bron: https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20180924_98093977)

Van het voor de geluidswal gereserveerde budget uit de GREX is dus slechts een deel uitgegeven. Het is daarom de verantwoordelijkheid van de gemeente om het geld dat door ons en onze medebewoners is betaald voor een geluidswerende voorziening te gebruiken waar het voor bedoeld is: de aanleg van een geluidswal. Er is dus geld beschikbaar voor een overdrachtsmaatregel, die het nemen van een besluit om hogere waarden geluidhinder overbodig maakt. De stelling dat het dichtmaken van de geluidswal financieel niet haalbaar is, is daarmee onvoldoende onderbouwd en in onze ogen niet juist.

Daarnaast kan de gemeente onvoldoende motiveren dat het aanpassen van de geluidswal niet financieel doelmatig is. Om te bepalen of er sprake is van “overwegende bezwaren van financiële aard” mag het bevoegd gezag het doelmatigheidscriterium in de “Regeling doelmatigheid geluidmaatregelen” gebruiken. Deze regeling stelt dat een geluidswerende maatregel financieel doelmatig is indien het aantal reductiepunten op het betreffende cluster groter is dan het aantal maatregelpunten. Door deze regeling toe te passen op de 171 woningen in de wijk Luijendijk-Zuid die een overschrijding kennen van de voorkeursgrenswaarde (reductiepunten) ten opzichte van het dichtzetten van de geluidswal over 150 meter (maatregelpunten) blijkt het aantal reductiepunten een veelvoud te zijn van de maatregelpunten. Het realiseren van een aaneengesloten geluidswal wordt conform de Regeling als financieel doelmatig beoordeeld.

Afwijking Bestemmingsplan
Wij hebben onze woning begin 2016 gekocht, waarbij we zijn uitgegaan van het Bestemmingsplan Luijendijk-Zuid (2013). Anders dan u verondersteld in de toelichting op uw voorgenomen besluit, is op een enkel kavel na, de hele wijk Luijendijk Zuid in 2017 of eerder opgeleverd.
Wij hebben onze woning gekocht in de wetenschap dat met de opbrengst uit de GREX een geluidswal over de volledige breedte van de opening tussen de bestaande geluidswallen en 3,5 meter hoog wordt gerealiseerd (bron: toelichting op het bestemmingsplan).
In de toelichting op het bestemmingsplan Luijendijk-Zuid wordt gesteld dat er sprake is van een overschrijding van de voorkeurswaarde van geluid op drie locaties in de wijk, waaronder een geluidswaarde van 50 dB op de tweede etage van onze woning aan de Zaanse Hof. Omdat we onze zolder niet gebruiken als slaapkamer en ervan uitgaande dat de andere verdiepingen wel voldoen aan de voorkeurswaarde, hebben we de overschrijding van 2 dB ten opzichte van de voorkeursgrenswaarde bij het aankopen van onze woning acceptabel geacht.

De gerealiseerde geluidswal is niet op alle plekken 3,5 meter hoog. De hoogte van 2 meter ter plaatse van de brug over Het Twiske heeft nauwelijks effect. Ook sluit de geluidswal niet aan op de bestaande geluidswal bij Oostzaan en zit er een groot gat in nabijheid van onze woningen, in zuidwestelijke richting. Omdat dit de meest voorkomende windrichting is ondervinden wij en vele buren bijna dagelijks grote overlast van de A10.

Op aandringen van ons en medebewoners heeft de gemeente nieuw akoestisch onderzoek laten uitvoeren. Uit het onderzoek van Buro DB (Luijendijk-Zuid in Landsmeer Akoestisch onderzoek wegverkeer, 2 april 2020) blijkt dat de overschrijding op de zolderruimte aanzienlijk hoger is dan in het bestemmingsplan is vastgelegd (53dB ipv.50dB). Daarnaast is er ook een forse overschrijding op de 1e etage aan de achterzijde (52dB) én op de voorzijde (50dB). Ook is er een overschrijding van de voorkeurswaarde op de begane grond van 49dB.

Tevens wordt in de toelichting op het Bestemmingsplan gesteld dat de woningen zijn voorzien van ten minste één geluidsluwe gevel. Uit de hierboven gerefereerde geluidwaarden blijkt dat niet zo te zijn; ook onze voorgevel kent een overschrijding van de voorkeurswaarde. Dat heeft tot gevolg dat onze woning geen geluidsluwe gevel heeft en we in alle verblijfsruimten in onze woning geluidsoverlast ervaren.

Bouwbesluit
Vanwege de conclusie dat de geluidsbelasting op de gevels ongecorrigeerd 55 dB bedraagt, heeft Buro DB ook nader onderzoek verricht op de geluidsbelasting in de woningen. De eisen voor de maximale geluidsbelasting binnen in de woning ligt vast in het bouwbesluit. Dit zijn de minimale eisen waaraan alle nieuwbouw in Nederland dienen te voldoen. De woningen van Luijendijk-Zuid hebben geen aanvullende geluidswerende voorzieningen in de gevel, dit zou met een “goede” geluidswal niet nodig zijn om aan de eisen van geluidsbelasting in de woning te voldoen.

Uit het onderzoek van Buro DB, 2 juli 2020, blijkt dat met de huidige geluidswal de geluidsoverschrijding binnen bij 24 woningen te veel is. Kortom deze woningen, waaronder die van ons, voldoen niet aan het bouwbesluit (en deze situatie duurt al 5 jaar!).

Besluit 2008
De gemeente geeft aan dat het besluit hogere waarden uit 2008 formeel nu het vigerende kader is.
In dit besluit uit 2008 wordt onder meer aangegeven: “Deze vaststelling geldt onder de voorwaarde dat zij wordt ingetrokken op het moment dat er een geluidsscherm zal zijn gerealiseerd langs de A10 ter hoogte van de nieuw op te richten woningen te Luijendijk-Zuid. Dit geluidsscherm zal, tezamen met de huidige voorgenomen geluidswerende aanpassingen aan de woningen, alle woningen in het bestemmingsplangebied Luijendijk-Zuid laten voldoen aan de voorkeurswaarde.” De geluidswal is slechts ten dele gerealiseerd en wij houden de gemeente dan ook aan het besluit om onze wijk te laten voldoen aan de voorkeurswaarde en de hogere waarden in te trekken op het moment dat de geluidswal in zijn geheel voltooid is.

Maatschappelijk wenselijk
In het hoge waarden besluit uit 2008 geeft de gemeente aan dat een geluidswal van 3,5 meter hoog als maatschappelijk meest wenselijk wordt geacht, omdat de woningen daarmee aan de voorkeursgrenswaarde voldoen.
In 2013 wordt dit in de toelichting op het bestemmingsplan bevestigd. Op 3 locaties na, voldoet de hele wijk aan de voorkeursgrenswaarde, met een geluidswal van 3,5 meter hoog over de gehele breedte. In 2016 maakt de gemeente hierop een andere keuze, gebaseerd op het onderzoek van Tauw BV, d.d. 5 september 2014. De gemeenteraad nam hierbij in overweging dat de gevelbelasting op de woningen inclusief correctie niet meer dan 50 dB zou zijn bij een aangepaste geluidswal: lager en niet volledig aaneengesloten. Echter is dit onderzoek gebaseerd op verouderde reken- en meetvoorschriften (2006 in plaats van 2012). Ook heeft de gemeente in 2016 een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde op een aanzienlijk groter aantal woningen geaccepteerd, zonder de (aanstaand) bewoners hierover te informeren.

Uit de rapporten van Buro dB, gebaseerd op de juiste reken- en meetvoorschriften, blijkt dat de geluidsbelasting op de woningen aanzienlijk hoger is. Daarnaast blijkt uit deze onderzoeken dat er op ten minste 171 woningen in de wijk Luijendijk-Zuid een overschrijding is van de voorkeursgrenswaarde voor geluid.

Figuur 4.3: Geluidsbelasting rijksweg A10, hoogste niveau

Figuur 4.3: woningen in Luijendijk-Zuid met een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde van 48 dB (Bron Buro dB 2 juli 2020)

Woningen in de nabijgelegen buurten zijn niet opgemeten, maar het is aannemelijk dat ook hier sprake is van een overschrijving van de voorkeursgrenswaarde.

De overschrijding op de woningen in Luijendijk-Zuid valt inclusief toepassing van een correctie van 2 dB, net binnen de maximale toegestane waarden. Er is dus sprake van een maximaal toegestane overschrijding binnen de verhoogde waarden. Daarbij willen we aantekenen dat deze correctie is gebaseerd op de aanname dat het geluidslawaai in de toekomst afneemt door stiller asfalt en stillere banden. Omdat de verkeersintensiteit op de A10 toeneemt en daarnaast ook het type verkeer op de A10 zwaarder wordt vinden we de correctie in de geest van de wet dan ook niet passend. De geluidsoverlast neemt alleen maar toe.

De gemeente heeft in de overleggen die we met burgemeester, wethouders en ambtenaren hebben gevoerd voorts aangegeven de klachten van de bewoners serieus te nemen en planologisch en juridisch te willen voldoen aan de wettelijke eisen en voorwaarden. Dit wordt ook als zodanig opgetekend in het akoestisch onderzoek van Buro DB.
In plaats van de in het verleden gemaakte fouten te hertellen komt de gemeente met een minimale oplossing voor enkel het corrigeren van de binnenwaarde van 24 woningen, maar beoogt voor de rest van de wijk geen aanpak voor de geluidsoverlast en is voornemens om de overschrijding op vrijwel de gehele wijk te accepteren. Het lijkt ook of deze bewoners niet door gemeente worden geïnformeerd, iets wat de gemeente in gesprekken met ons wel heeft toegezegd.

De gemeente geeft in haar brief aan dat een geluidsbelasting van 53 dB “in ruimtelijk opzicht aanvaardbaar is” .De WHO adviseert echter om de geluidsniveaus van wegverkeer onder de 53 dB te houden, om schade aan de gezondheid als gevolg van geluidsoverlast zoveel mogelijk te beperken. Zoals regelmatig in de overleggen met de gemeente aangedragen ervaren wij grote overlast ervaren van het geluid, hierdoor slechte nachtrust hebben en daarmee schade ondervinden aan onze gezondheid. En nogmaals willen wij de gemeente wijzen op het uitgangspunt waarop bewoners haar woningen hebben gekocht, dit is namelijk voorkeurswaarde.

Uit het onderzoek van Buro dB blijkt op basis van de aangegeven meetpunten dat de geluidsbelasting op de school niet is onderzocht. Een school wordt volgens de Wgh aangemerkt als een geluidsgevoelige functie. Wij maken ons dan ook zorgen over de geluidsbelasting op de basisschool en zouden graag zien dat de gemeente deze onderzoekt.

Als gemeente bent u verantwoordelijk voor een goed woon- en leefklimaat van uw bewoners. U heeft daarom een grote verantwoordelijkheid om geen hogere waarden geluidhinder toe te staan voor een dusdanig groot aantal woningen. Ook andere delen van Landsmeer (o.a. de bewoners van Luijendijk-Noord) hebben profijt bij het dichtmaken van de geluidswal, omdat deze ook hun geluidsbelasting (afkomstig van de snelweg) vermindert.

Voorgestelde aanpak
Als kopers van de nieuwbouwwoningen hebben we voldoende middelen afgedragen voor een geluidswal, maar u biedt ons nu susroosters aan. Zonder daarbij te vermelden welke susroosters het zijn en hoeveel geluidsreductie deze opleveren. Deze susroosters doen alleen iets aan het binnenklimaat van onze woning bij gesloten ramen. Daarbij gaat de gemeente er volledig aan voorbij dat wij het merendeel van het jaar de ramen van onze woning op de zuidzijde open hebben staan, om de slaapkamers af te kunnen koelen. Het doet niets aan de geluidsbelasting op de gevel van onze woning of in onze tuin, terwijl wij ons huis hebben gekocht in de wetenschap dat deze belasting maximaal de voorkeurswaarde zou bedragen. Susroosters bieden daarom geen oplossing voor de forse geluidsoverlast die wij in onze slaap- en woonkamer ervaren.

Procedure
Tot slot willen we aantekenen dat de gemeente de ene na de andere procedurele en inhoudelijke fout opstapelt in dit dossier. Geluidsonderzoeken die niet aan de vigerende regelgeving voldoen, onvolledig doorlopen procedures bij het vaststellen van hogere geluidswaarden, onvoldoende onderbouwing in uw motivatie om hogere waarden vast te stellen, en verkeerde veronderstellingen in uw brief van 18 mei. Daarnaast hebben we van vele andere bewoners in de wijk vernomen dat zij nog niet geïnformeerd zijn over de hogere geluidswaarden op hun woning, alsmede het ontwerpbesluit hogere waarde van de gemeente. Het ontwerpbesluit wordt niet gepubliceerd in het Kompas of op de website van de gemeente, zoals gebruikelijk. De gemeenste stelt alleen de bewoners van de 24 woningen die niet aan bouwbesluit voldoen in de gelegenheid om bezwaar aan te tekenen, terwijl de geluidsoverlast alleen al in Luijendijk Zuid ten minste 171 woongebouwen (5 appartementsgebouwen met meerdere wooneenheden zijn als 1 geteld), waarvan 66 woningen met een ongecorrigeerde geluidsbelasting hoger dan 53 dB. Uit bovenstaande afbeelding blijkt dat het om het overgrote deel van de wijk gaat.

Conclusie
Uit het onderzoek van Buro DB blijkt dat 24 woningen een overschrijding hebben van de maximaal toestaande binnenwaarde voor geluid. Daarnaast blijkt dat 171 woongebouwen in de wijk een overschrijding hebben van de voorkeursgrenswaarde van geluid op de gevel, waarvan 66 woongebouwen de maximaal verhoogde waarde van 53 dB. Dit is in strijd met het Bouwbesluit en tegenstrijdig op de toelichting op het bestemmingsplan Luijendijk-Zuid.

Het effect van de te treffen maatregel, namelijk het dichtzetten van de geluidswal, is dusdanig groot dat de gemeente geen reden heeft om te concluderen dat de maatschappelijke baten niet opwegen tegen de lasten. Het uitgangspunt is en blijft dat het omgevingslawaai, afkomstig van de A10, teruggedrongen moet worden totdat de voorkeurswaarden worden bereikt.

U kunt als college niet volstaan met het nemen van een besluit hogere waarden. Dit besluit zorgt voor een permanente publiekrechtelijke beperking op minimaal 171 woongebouwen in de wijk, wat niet opweegt tegen de kosten van het dichtzetten van de geluidswal. Uw taak als gemeente is zorgdragen voor het woon- en leefklimaat van uw bewoners, zoals de vele betreffende bewoners in Luijendijk-Zuid. Daarom moet uw college het geluidsscherm realiseren en geen hogere geluidsbelasting vaststellen.

Indien de gemeente hogere geluidswaarden vaststelt voor onze woningen, zullen we de gemeente aansprakelijk stellen voor alle schade die wij hieraan ondervinden en hebben ondervonden met terugwerkende kracht.

Wanneer u nog vragen heeft over deze zienswijze, dan horen we dat graag.

Met vriendelijke groet

[redacted]